Europos Sąjungos
oficialusis leidinys

LT
L serija

2025/2363

2025 11 21

KOMISIJOS DELEGUOTOJI DIREKTYVA (ES) 2025/2363

2025 m. rugsėjo 8 d.

kuria dėl išimties švinui stiklinėse arba keraminėse sudedamosiose dalyse iš dalies keičiama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2011/65/ES

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2011 m. birželio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2011/65/ES dėl tam tikrų pavojingų medžiagų naudojimo elektros ir elektroninėje įrangoje apribojimo ([1]), ypač į jos 5 straipsnio 1 dalies a punktą,

kadangi:

(1) Direktyvos 2011/65/ES 4 straipsnio 1 dalyje reikalaujama, kad valstybės narės užtikrintų, kad rinkai pateikiamoje elektros ir elektroninėje įrangoje nebūtų tos direktyvos II priede išvardytų pavojingų medžiagų. Tas apribojimas netaikomas medžiagoms, naudojamoms tam tikrais tos direktyvos III priede išvardytais būdais, kuriems padaryta išimtis;

(2) elektros ir elektroninės įrangos kategorijos, kurioms taikoma Direktyva 2011/65/ES, išvardytos tos direktyvos I priede;

(3) švinas yra Direktyvos 2011/65/ES II priede nurodyta ribojama medžiaga. Didžiausia leidžiama švino koncentracija homogeninėse medžiagose yra 0,1 % masės;

(4) Komisijos deleguotąja direktyva (ES) 2018/736 ([2]) padaryta išimtis, kuria leidžiama šviną naudoti, kaip nustatyta Direktyvos 2011/65/ES III priedo 7.c-I papunktyje, elektros ir elektrinių sudedamųjų dalių stikle ar keramikoje arba stiklo ar keramikos matricos kompaunde. Kiekvienos susijusios kategorijos elektros ir elektroninei įrangai išimtis galiojo atitinkamai iki 2021 m. liepos 21 d., 2023 m. liepos 21 d. ir 2024 m. liepos 21 d.;

(5) Komisijos deleguotąja direktyva (ES) 2019/169 ([3]) padaryta išimtis, kuria leidžiama šviną naudoti, kaip nustatyta Direktyvos 2011/65/ES III priedo 7.c-II papunktyje, kondensatorių, kurių vardinė įtampa 125 V kintamosios srovės arba ne mažiau kaip 250 V nuolatinės srovės, dielektrinėje keramikoje. Kiekvienos susijusios kategorijos elektros ir elektroninei įrangai išimtis galiojo atitinkamai iki 2021 m. liepos 21 d., 2023 m. liepos 21 d. ir 2024 m. liepos 21 d.;

(6) Komisija gavo iš viso aštuonias visų kategorijų elektros ir elektroninę įrangą apimančias paraiškas dėl 4 konstatuojamoje dalyje nurodytos išimties atnaujinimo. Komisija gavo vieną paraišką atnaujinti 5 konstatuojamoje dalyje nurodytą išimtį. Visos paraiškos gautos per Direktyvos 2011/65/ES 5 straipsnio 5 dalyje nustatytą paraiškų dėl išimties atnaujinimo pateikimo laikotarpį. Pagal Direktyvos 2011/65/ES 5 straipsnio 5 dalies antrą pastraipą esamos išimtys ir toliau galioja, kol Komisija priima sprendimą dėl išimties atnaujinimo paraiškos;

([1]) OL L 174, 2011 7 1, p. 88, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2011/65/oj.

([2]) 2018 m. vasario 27 d. Komisijos deleguotoji direktyva (ES) 2018/736, kuria, derinant prie mokslo ir technikos pažangos, iš dalies keičiamos Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2011/65/ES III priedo nuostatos dėl išimties tam tikroms elektrinėms ir elektroninėms sudedamosioms dalims, kurių stikle arba keramikoje yra švino, (OL L 123, 2018 5 18, p. 94, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir_del/2018/736/oj).

([3]) 2018 m. lapkričio 16 d. Komisijos deleguotoji direktyva (ES) 2019/169, kuria, derinant prie mokslo ir technikos pažangos, iš dalies keičiamos Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2011/65/ES III priedo nuostatos dėl išimties, kuria šviną leidžiama naudoti tam tikrų kondensatorių dielektrinėje keramikoje, (OL L 33, 2019 2 5, p. 5, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir_del/2019/169/oj).

(7) siekiant įvertinti gautas paraiškas dėl išimčių atnaujinimo, atliktas ir 2022 m. užbaigtas techninio ir mokslinio vertinimo tyrimas ([4]). Be to, buvo atliktas ir 2024 m. užbaigtas dar vienas tyrimas ([5]), kuriame daugiausia dėmesio skirta tų kategorijų elektros ir elektroninei įrangai, kuriai taikomas išimtis pratęsti paprašyta vėliau. Atliekant vertinimus buvo konsultuojamasi su suinteresuotaisiais subjektais pagal Direktyvos 2011/65/ES 5 straipsnio 7 dalį;

(8) įvertinus paraiškas dėl išimčių atnaujinimo padaryta išvada, kad švinas suteikia keramikai ypatingų dielektrinių, pjezoelektrinių, piroelektrinių, feroelektrinių, puslaidininkių, magnetinių savybių, kurios naudingos plačiame temperatūrų, įtampų ar dažnių intervale. Stiklui švinas suteikia esminių savybių, pvz., sumažina lydymosi ir minkštėjimo temperatūrą, pagerina apdirbamumą ir mechaninį apdorojamumą, padidina cheminį stabilumą ir suteikia kitų savybių;

(9) vietoje švino visur keramikoje ir stikle naudoti pakaitalus yra arba techniškai neįmanoma, arba tokie pakaitalai konkretiems naudojimo būdams nėra pakankamai patikimi. Todėl paraiškos dėl išimčių atnaujinimo atitinka Direktyvos 2011/65/ES 5 straipsnio 1 dalies a punkto pirmos ir antros įtraukų kriterijus, t. y. eliminavimas ar pakaitalų naudojimas atlikus sandaros pakeitimą arba naudojant medžiagas ar sudedamąsias dalis taip, kad nereikėtų II priede nurodytų medžiagų, yra techniškai ar moksliškai neįmanomas, o pakaitalai nepatikimi;

(10) kad ateityje būtų galima atlikti tikslingesnį techninį vertinimą, dabar Direktyvos 2011/65/ES III priedo 7.c-I papunktyje numatyta išimtis, turėtų būti išskaidyta į du papunkčius, t. y. 7.c-V – stikle naudojamam švinui ir 7.c-VI – keramikoje naudojamam švinui. Tuose papunkčiuose dera įrašyti techninio naudojimo būdus;

(11) 7 konstatuojamojoje dalyje nurodytame vertinime padaryta išvada, kad aukštos įtampos kondensatorių dielektrinėje keramikoje naudojamą šviną pakeisti kita medžiaga tam tikriems naudojimo būdams, kuriems taikoma Direktyvos 2011/65/ES III priedo 7.c-II papunktyje numatyta išimtis, įmanoma moksliniu požiūriu, tačiau tai neįmanoma techniškai daugumai naudojimo būdų. Be to, praktiškai naudojami tokie bešviniai kondensatoriai nėra pakankamai patikimi. Todėl paraiškos dėl išimčių atnaujinimo atitinka Direktyvos 2011/65/ES 5 straipsnio 1 dalies a punkto pirmos ir antros įtraukos kriterijus;

(12) atnaujintos išimtys turėtų būti suteikiamos numačius jų taikymo laikotarpius, atitinkančius 7 konstatuojamojoje dalyje nurodyto vertinimo technines išvadas. Direktyvos 2011/65/ES III priedo 7.c-I papunktyje numatyta išimtis turėtų būti trumpam atnaujinta pagal Direktyvos 2011/65/ES 5 straipsnio 2 dalies pirmą pastraipą. Tos direktyvos III priedo 7.c-II papunktyje numatytos išimties ir išimties, kuri bus numatyta 7.c-V ir 7.c-VI papunkčiuose, galiojimo pabaigos datos turėtų būti nustatytos atsižvelgiant į mažiausiai 18 mėnesių laikotarpį iki galiojimo pabaigos datos, per kurį pagal Direktyvos 2011/65/ES 5 straipsnio 5 dalies pirmą pastraipą reikia pateikti paraiškas dėl išimčių atnaujinimo;

(13) Direktyvos 2011/65/ES III priedo 7.c-I papunktyje numatyta išimtis dar bus kurį laiką taikoma, todėl dera visų Direktyvos 2011/65/ES I priede nurodytų kategorijų elektros ir elektroninei įrangai nustatyti vieną išimties galiojimo pabaigos datą;

(14) atnaujinus išimtį, Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1907/2006 ([6]) nustatyta aplinkos ir sveikatos apsauga nebus susilpninta;

(15) todėl Direktyva 2011/65/ES turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeista,

([4]) Galutinę tyrimo ataskaitą (rinkinys Nr. 22) žr. adresu https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/c774eb67-7cc6-11ec-8c40-01aa75ed71a1/language-en.

([5]) Galutinę tyrimo ataskaitą (rinkinys Nr. 27) žr. adresu https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/708d9a2a-26e1-11ef-a195-01aa75ed71a1/language-en/format-PDF/source-327348441.

([6]) 2006 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1907/2006 dėl cheminių medžiagų registracijos, įvertinimo, autorizacijos ir apribojimų (REACH), įsteigiantis Europos cheminių medžiagų agentūrą, iš dalies keičiantis Direktyvą 1999/45/EB bei panaikinantis Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 793/93, Komisijos reglamentą (EB) Nr. 1488/94, Tarybos direktyvą 76/769/EEB ir Komisijos direktyvas 91/155/EEB, 93/67/EEB, 93/105/EB bei 2000/21/EB (OL L 396, 2006 12 30, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2006/1907/oj).

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

Direktyvos 2011/65/ES III priedas iš dalies keičiamas pagal šios direktyvos priedą.

2 straipsnis

1. Valstybės narės ne vėliau kaip 30 birželio 2026 priima ir paskelbia įstatymus ir kitus teisės aktus, būtinus, kad būtų laikomasi šios direktyvos. Priimtų nuostatų tekstus jos nedelsdamos pateikia Komisijai.

Tas nuostatas jos taiko nuo 1 liepos 2026

Valstybės narės, tvirtindamos šias nuostatas, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Tokios nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės aktų pagrindinių nuostatų tekstus.

3 straipsnis

Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną po jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

4 straipsnis

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje 2025 m. rugsėjo 8 d.

Komisijos vardu
Pirmininkė
Ursula VON DER LEYEN

PRIEDAS

Direktyvos 2011/65/ES III priedas iš dalies keičiamas taip:

1) 7.c-I ir 7.c-II papunkčiai pakeičiami taip:

„7.c-I	Elektrinės ir elektroninės sudedamosios dalys, kurių stikle arba keramikoje, išskyrus kondensatorių dielektriko keramiką, yra švino, pvz., pjezoelektroniniuose įtaisuose arba stiklo ar keramikos matricos kompaunde.	Taikoma visoms kategorijoms ir nustoja galioti 2027 m. birželio 30 d.
7.c-II	Švinas, esantis kondensatorių, kurių vardinė įtampa 125 V kintamosios srovės arba ne mažiau kaip 250 V nuolatinės srovės, dielektrinės keramikos sudėtyje	Taikoma visoms kategorijoms (išskyrus 7.c-I arba 7.c-IV punktuose nurodytas reikmes) ir nustoja galioti 2027 m. gruodžio 31 d.“

2) įrašomi šie 7.c-V ir 7.c-VI papunkčiai:

„7.c-V	Elektros arba elektroninės sudedamosios dalys, kuriose švino yra stikle arba stiklo matricos kompaunde, atliekančiame šias funkcijas: 1) aukštos įtampos diodų stiklinių rutuliukų ir plokštelių stiklinių sluoksnių apsauga ir elektrinė izoliacija, 2) keraminių, metalinių ir (arba) stiklinių dalių hermetizavimas, 3) surišamoji priemonė proceso parametrų intervale, kai temperatūra – < 500 °C, o klampa – 1 013,3 dPas („stiklėjimo temperatūra“); 4) varžinė medžiaga, pavyzdžiui, rašalas (pasta), kurios varžos intervalas nuo 1 omo kvadratui iki 100 megaomų kvadratui, išskyrus derinamuosius potenciometrus; 5) naudojimas mikrokanalių plokščių (MCP) chemiškai modifikuotiems stiklo paviršiams, kanalo elektronų daugintuvams (CEM) ir varžiniams stiklo gaminiams (RGP).	Taikoma visoms kategorijoms ir nustoja galioti 2027 m. gruodžio 31 d.
7.c-VI	Elektros arba elektroninės sudedamosios dalys, kuriose švino yra keramikoje, atliekančioje šias funkcijas: 1) pjezoelektrinė švino cirkonio titanato (PZT) keramika; 2) teigiamos temperatūros koeficiento (PTC) užtikrinimas.	Taikoma visoms kategorijoms (išskyrus šio priedo 7.c-II, 7.c-III ir 7.c-IV papunkčiuose ir IV priedo 14 punkte nurodytas reikmes) ir nustoja galioti 2027 m. gruodžio 31 d.“